

Ўзбекистон

Элим деб, юртим деб, ёниб яшаш керак

1925 йилдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМГАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 5 январь Душанба. № 1 (14494)

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ

Муҳтарам ватандошлар!

Азиз юртодошлар! Аввало, барчага бағримга босиб, кириб келатган Янги йил байрами билан чин қалбдан муборакбод этаман.

Шу қутлуғ дақиқаларда байрам дастурхони атрофида ўтирган ҳар бир инсоннинг онги ва қалбидан умидбахш ўйлар, эзу озулар кечади. Утган бир йиллик умр ҳаёдан сарҳисоб қилинади. Эртанги куннинг ёруғ режалари тузилади.

Янги йил байрамининг ўзига хос бир томони бор. Бу пайтда, чақалоқдан тортиб кекса мўйсафидга қадр, кишининг ёшига ёш қўшилади. Янги йил фарзандларининг балоғатга, камолотга яқинлашадиганидан далолат бериб бизни қувонтиради. Нуруний отахонларимиз, мунис онахонларимизни яна ҳам мўйтабарроқ, яна ҳам табаррукроқ қилади. Биз уларга янада кўпроқ меҳр билан қарайдиган, эъзозлайдиган,

иззат-икромига етадиган бўламиз.

Азиз ватандошлар! Утаётган йил халқимиз, мамлакатимиз учун ҳар томонлама хайр-баракали, шарофатли йил бўлди. Инсон манфаатлари йили ҳаётида ўз самараси, ўз таъсирини берганини кўп мисоллар орқали олис қишлоқларимизда ҳам, катта-кичиқ шаҳарларимизда ҳам сезиш мумкин.

Энг муҳими, 1997 йил юртимизда тинч ва осойишта кечди. Фарзандларимиз қаторига фарзандлар қўшилди. Юртимизнинг янада обод бўлиши учун катта ишлар қилинди. Янги корхоналар, янги иншоотлар барпо этилди, Ватанамиз қудратли ва салоҳиятли, халққаро обрў-эътиборини юксалтиришга қаратилган кўндал-кўн тадбирлар амалга оширилди.

Янги жамиятимизни қуриш, кўзага манзилмизга етиш учун анча тажриба орттирдик.

Иқтисодий ҳаётимиздаги барқарорлик ва ўсиш суръатлари тўғрисида халқимизнинг ҳаёт даражасини яхшилашда, янги бос-

қичга кўтаришда ижобий натижаларга эришдик. Қадр-қиммат, оқибат, аҳиллик, меҳр-муруват каби миллатимизга мансуб фазилатлар жамиятимиз ҳаётидан тобора мустаҳкам жой олмоқда.

Мана шуларнинг барчасини ишобатга олганда, буғунги байрам арафасида юртимизда яшайтган ҳар қайси инсон — дехқонми, ишчимми, тадбиркор, ҳарбий ёки зиёлими, эски йил-

йил бошида қилаётган эзгу тилақларимиз, пок ниятларимиз ижобат бўлиши шубҳасиз. Бошлаган савобли ишларимизни давом эттириш йўлида янги йил муҳим босқич бўлишига аминман.

Мамлакатимизда 1998 йил Ойла йили деб эълон қилинди. Халқимиз қадим-қадимдан оилани муқаддас деб билган. Агар оила аҳил ва тотув бўлса, жамиятда тинчлик ва ҳалқжамиятликка эришилади, давлатда осойишталик ва барқарорлик ҳукм суради.

Ойла фаровонлиги — миллий фаровонлик асосидир.

Мен кўп миллатли мамлакатимиз халқини улуғ ва аҳил бир оилага ўхшатаман. Шу табарруқ оиланинг кундалик ҳаётида ёруғ ва хурсандчилик кунлар қанча кўп бўлса, мен ўзимни шунчалик бахтиёр деб ҳис қиламан.

Азиз биродарлар! Янги йил муборак Рамазон ойининг биринчи кунинда кириб келатганини сабабли айниқса қадридир. Кўҳна тарих шохидлик беришича, бундай ноёб ҳо-

диса сўнги марта бундан қарийб тўрт юз йил муқаддам содир бўлган. Янги йили маънавий-руҳий поклаши билан бошлайтганимиз замирида катта ҳаётини маъно мужассам. Ҳар ишга поклик, олижаноб нишлар билан қўл уришни халқимиз бахт-саодат белгиси, деб билади.

Муҳтарам ватандошларим, қадрдонларим!

Янги йилнинг қутлуғ бўлсин! Рамазон айёмининг муборак бўлсин!

Янги йилда ҳар бир хонадонга кўт-баракат берсин! Кексаларимизнинг умрларини зиёда бўлсин, ёшларимизнинг камолини берсин!

Барчангизга сўхат-саломатлик, осойишталик, фаровонлик, куч-ғайрат тилайман.

Тинчлик-омонлик, бахт-саодат доимо ҳамроҳингиз бўлсин!

Ислоҳ КАРИМОВ, Ўзбекистон Республикаси Президенти.

Япониядан мактуб

ИШОНЧИНГИЗНИ ОҚЛАЙМИЗ!

Ҳурматли Президентимиз Ислоҳ Абдуғаниевич Каримов!

Биз Сизни ва барча ватандошларимизни келатган янги — 1998 йил билан чин қалбимиздан табарруқлаймиз. Ишончимизки, янги 1998 йилнинг ҳам пойқадами муборак бўлиб, жонажон ватанамиз ҳаёти учун жуда кўп ўзгариш ва ривожланишлар йили бўлади.

Шуни айтиб ўтишни истардикки, ақунланаётган 1997 йил ҳам мамлакатимиз тарихида улкан зафарлар йили бўлиб қолмоқда. Чунки мана шу йил ўзингиз бошчилигингизда иқтидорли ёшларнинг чет элда таълим олишларини қўллаб-қувватловчи "Умид" жамғармаси тузилиб, ўзининг иш фаолиятини бошлади. Жуда кўп синовлар орқали республикамизнинг минг-минглаб ёшлари орасидан энг иқтидорлилари танлаб олинди, дунёнинг етакчи давлатларига ўқишга юборилди. Албатта, бу савоби бекиёс ишнинг натижалари, иншооллоҳ, яқин йилларда, мамлакатимиз ҳар томонлама тараққиёт чўққиллари кўтарилган даврда аққол кўрилади.

Муҳтарам Президент!

Биз зиммамизга юкланган масъулиятни чуқур англаган ҳолда бор куч ва идрокимизни пухта билим олишга ва олган билимларимизни жонажон ватанамизнинг буюк келажоғи ҳамда равақига йўлида сарфлашга ваъда берамиз. Янги йил кириб келатган шу қутлуғ лаҳзаларда дилимиздан шундай сўзлар ўтмоқда:

Биз Сизнинг ишончингизни, халқимиз ишончини оқлаймиз!

Биз яхши ўқиймиз!

Биз Ўзбекистонимиз буюк давлатлар қаторидан мустаҳкам ўрин олиши учун билимимиз ва бор куч-ғайратимизни ажмаймиз!

Янги — 1998 йилда Сизга Ислоҳ Абдуғаниевич ва оила аъзоларингизга соғлиқ-саломатлик, бахт-саодат тилаймиз! Янги йил барчамиз учун, бутун Ўзбекистонимиз учун секинча ва қувончлар йили бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг иқтидорли ёшларининг чет элда таълим олишларини қўллаб-қувватловчи "Умид" жамғармасининг совриндорлари, ҳозирда Японияда таълим олаётган фарзандларингиз:

АКБАРОВ УМИД, РАҲИМОВ АЛИШЕР, УСМОНОВ ФАРҲУХ, АЛИЕВ АЗИЗ, САИДҚОСИМОВ САМАР, УМАРОВ БУНЁД, ЗОҲИДОВ ШЕРЗОД, ШОМАҲМУДОВА РАЪНО, ҲАКИМОВ ОЙБЕК

1997 йил, 31 декабрь. Токио.

Миллий ақша — миллий фахри

МОМОЛАРДАН МЕРОС БУ

Зарҳал иллар нозик бармоқларда хушбичим нақшона шақларга айланган, беҳиётиёр кўриб дилингни яйрайди. Ўзининг бетакрор урф-одатларига, анъаналарига эга бўлган шу ватанининг фарзанди эканлигининг гурурланиб қўясиз.

Биз Жиззах шаҳридаги "Қамолот-Бек" фирмасига қарашли зардўзлик кичик корхонасига борганимизда кўёш тонгги намхуш нурларини эндигина заминга соча бошлаган эди. Каттагина хона, қўлбола дастгоҳларда йитирмага яқин қизлар келинлик либосларига нақш солиш билан банд. Айниқса, кўрғазмадаги бежирим тўқилган болаларнинг зарҳал дўппилари ва хувелик тўнларини кўриб, бу ерда ўз касбининг моҳир усталари меҳнат қилаётганининг гувоҳи бўлдик.

— Шу пайтгача момоларимиздан бизга мерос қолган. Йиллар оша такомиллашиб келатган миллий, нақшкор либосларини Бухородан келётган савдогарлардан сотиб олардик, — дейди цех бошлиғи Муҳаббат Бобоқова. — Устама нарҳлар, йўл ҳаражатлари либоснинг таннаҳини ошириб юборди. Шунинг учун ҳамма ҳам сотиб олавер-

масди. Энди эса ўзимизда бор. Одамларнинг эҳтиёжига ва имконига қараб савдога чиқармоқдамиз.

Ҳа, кичик корхонанинг иш бошлаганига кўп вақт бўлгани йўқ, аммо уларнинг фаолиятига қараб-қизлар Жиззах ахлини миллий зарҳали, нақшкор турли буюмлар билан таъминлашни мақсад қилишгани рост экан, деб фикрландик.

Миллий либослар миллиятнинг шакл-шамоилини, ўзининг, маънавиятини, маданий тараққиётини белгиловчи омилдир. Уртадаги узилди даврда хоржий айрим халқлар ўзбек деганда солдагина қавилган чопону, дўппини миллиятнинг қадимий либослари деб тушуна бошлаганди. Лекин турли либослардаги ҳар бир нақшда тугал санъат асарини маъжуд эканлигини улар тасаввур ҳам қилишмасди. Чунки, жаҳон эшиклари биз учун ёпиқ эди.

Жиззахдаги зардўзлик кичик корхонаси чеварлари Лобар Салимова, Зулайхо Мусаева, Анора Отабобоева солдагина қилиб:

— Биз зардўзликнинг Жиззахга хос усулини яратмоқдамиз, — дедилар.

Ю.ЖУРАЕВ, "Туркистон" мухбири

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ

Муборак ҳаж зиёратига борувчиларга ёрдам кўрсатиш ҳақида

Мамлакатимиз фуқароларининг виждон эркинлиги борасидаги конституциявий ҳуқуқларини таъминлаш, муборак ҳаж амалларини адо этишда қўлайликлар ва зарур шароитларни яратишга давлат томонидан ёрдам кўрсатиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қ а р о р и қ и л а д и:

1. Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг 1998 йилги ҳаж зиёратини ташкил этиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

Муборак ҳаж сафарини ташкил қилиш, зиёратчилар рўйхатини республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилиги маркази, «Маҳалла», «Нуруний» жамғармаларининг жойлардаги бўлинмалари ва киллари иштирокида кенг жамоатчилик фикрини эътиборга олган ҳолда тузиш, мусулмонларнинг талаб-эҳтиёжларини адолатли равишда қондириш масъулияти Ўзбекистон мусулмонлари идораси раҳбарияти, унинг жойлардаги мутасадди вакиллари зиммасида эканлиги эътиборга олинсин.

2. 1998 йил ҳаж сафарини ташкил этишда Ўзбекистон мусулмонлари идорасига Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита бевосита ёрдам кўрсатсин.

3. «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси /А.Рўзметов/ 1998 йил март-апрель ойларига зиёратчиларнинг Жидда шаҳрига бориб-келишлари учун қўлай шароитлар яратиш, уларнинг ҳаражатларини қаматириш чораларини кўрсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги /З.Алматов/, Ташқи ишлар вазирлиги /А.Комилов/, Давлат божхона қўмитаси /У.Комилов/ Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг тақдимида кўра зиёратчиларнинг сафар ҳужжатларини белгилаган тартибда расмийлаштиришни таъминласинлар.

5. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги /Ш.Каримов/ Саудия Арабистони Ҳаж ишлари вазирлиги томонидан қўйилган тиббий талаблар ва мамлакатнинг иқлим шароитини ҳисобга олган ҳолда зиёратчиларни тиббий куриқдан ўтказишни, ҳаж даврида уларга ёрдам кўрсатишни ташкил этсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги /З.Алматов/ ва Миллий ҳавфсизлик хизмати /Р.Иноятов/ Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг ноқонуний йўллар билан ҳаж зиёратига бориши

оқибатида рўй бериши мумкин бўлган кўнгилсиз воқеаларнинг олдини олиш ҳамда зиёратчиларнинг умумий ҳавфсизлигини таъминлаш чора-тадбирларини белгиласинлар.

7. Ўзбекистон «Ўзбексавдо» акционерлик компанияси /З.Файзиёв/ ва «Ўзбекбирлашув» уюшмаси /Ф.Бурхонов/ Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг буюртмаларига асосан, зиёратчилар учун керакли буюмлар савдосини жойларда ташкил этсинлар.

8. Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки /Р.Азимов/ Ўзбекистон мусулмонлари идораси тасдиқлаган рўйхатга биноан, мамлакатимиздан ҳажга кетётган ҳар бир фуқаро учун 1400 /бир миң тўрт юз/ АҚШ долларини имтиёзли - воситачилик ҳақи олманган ҳолда алмаштириб беришни таъминласин.

Зиёратчиларнинг тегишли миқдордаги сўмларини жойларда умумлаштирилган ҳолда йиғиб олиш ва Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банкининг тегишли бўлинмаларига топшириш Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг масъул ходимлари зиммасига юклансин.

Бу маблағлар Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг Миллий банкдаги маҳсул ҳисоб рақамига жамланиб, белгилаган миқдорни конвертация қилинсин.

9. Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон мусулмонлари идораси барча зарур тўловларни Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банкининг чет эл банкларидаги корреспондент ҳисоблари орқали пул ўтказиш йўли билан амалга оширсин.

10. Ўзбекистон мусулмонлари идораси ҳамда оммавий ахборот воситаларига муборак ҳаж зиёратининг моҳияти ва талабларини, уни амалга оширишнинг тартиб-қондаси, муддати, барча шартларини, унинг ақунларини кенг ва ошқора ёритиб бориш тасвир этилсин.

11. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Р.Баҳодиров ва Бош вазирнинг ўринбосари А.Азизхўжаев зиммаларига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И.КАРИМОВ
Тошкент шаҳри, 1997 йил 31 декабрь

Ўн саккиз ёшли йигитдан ўн етти ёшли қизга совчи келган.

-- Ўғлингиз нима иш қилади? -- ий-манибгина сўради қизнинг онаси.

-- Тижоратчи. -- Она бу гапни ёйилиб айтиди, гўё шу гапни эшитибок хонадон соҳибаси "хўп" деб юборадигандек эди. Она яна савол берди, одоб билан, иззатини жойига қўйиб:

-- Тушунтириброк айтсангиз...
Совчи аёл энди сал бўшади:
-- Ҳа, энди, метронинг олдида сигарет, майда-чўйда сотади.
-- Бошқа касби йўқми?
-- Ҳозир касбнинг яхшиси шу бўлиб қолган-ку, оповси, кунига еб-ичарининг ҳақи тушиб туради, қизингиз қиналмайди.

Уй эгаси совчини яхши гап билан жўнатиб қолди, аммо ўша кун биз бир-

кундузлари новвойчилик қилишди, баъзилари маҳсудулик, кечқурунлари қайсидир техникум ёки институтда ўқишди. Ёки касб-хунар орқасидан топан пулига пуллик курсларга қатнаб тил, компьютер ўрганишди. Буларнинг ота-оналари фақат бугун билан яшайтгани йўқ, фарзандларини эртанги кунга -- оилага тарбиялапти. Оиланинг ҳам моддий, ҳам маънавий таянчи бўлиши ҳақида қайғурапти.

... Яқинда тахририятимизга бир келинча келди, ўн олти ёшида турмуш қилган экан, иккита фарзанди бор, каттаси энди атак-чечак қиларкан, кичикиса кўлида: "Қиш келди дегунча, тиркичилигимиз қийинлашади. Эрим ёзда сув сотадиганларга ёрдамлашиб юради, қишда иш йўқ. Боламни ойм қарайдилар, менга бирон жойга ишга

жойлашишга ёрдам беринглар", дейди.

Қайин ота, қайин она ҳали ёш, ўз тиркичиликлари билан банд, ўғил кун "дам олади", барча юк келинча зиммасига тушади...

Мен унинг безовта юзига қараб, йигитнинг ота-онаси ҳақида ўйладим. Ахир, омонат иш, омонат тиркичилик билан ўғил, эркак кишининг бўйнига оила деган ўта масъул бир юкни қўйиб, ишониб бўладими? Бу ахир сузишни билмаган гўдакни дарёга ташлагандай гап-ку?

Фарзандни севиш, бу уни "папа"лаш, "уф-уф"лаш эмас, уни мустақилликка ҳозирлаш, тикланиб яшаш, ўзига суяниш учун ичида бир маҳкам устун тиклаш...

Мана, Ойла йили келди. Бу йилга бағишланган тадбирлар ҳам бошланмоқда. Мен бу тадбирларни "Яшасин, Ойла" деб шир эзиб, тарақа-турк билан ўтиб кетавермаслигини хоҳлардим. Битта маҳалладаги йигитчалар, қизлар, ота-оналарни йиғиб: "Ёймачилик ҳам касбми?" "Ўзингизни ота /ёки она/ сифатида тасаввур қила оласизми?" каби мавзуларда аниқ сўхбат, учрашувлар ўтказса, маҳаллаларда йигитлар, қизларни касб ўргатиш, илмга йўллаш бўйича амалий ишлар қилинса қандай яхши бўларди.

Исмада тақдирга ишора бор, дейишди. Ойла -- катта бурч, катта жавобгарлик. Унинг йилини ҳам шундай масъулият билан яшашимиз шарт.

... Танишларимизнинг бир нечтасининг болаларини биланам, баъзилари

ЎУЧУЧУ ОПА БУЛАДИ

иккита қўшнлар анча вақтгача касбу кор, оиланинг унга муносабати ҳақида сўхбатлашиб ўтирдик.

... Куча-қўйни кузатсангиз, ҳақиқатан стол устига жевачқадан тортиб, ёнига уч-тўрт ишша салқин ичимликларни қўнқайтириб ўтирган йигитчаларни кўп учратасиз. Эрталаб ўтсангиз ҳам, тушда, кечқурун ҳам бир алфозда ўтирган бўлади. Харидорлар ҳам жуда сийрак. Бир-иккитасигина ашула эшитиб ўтир-

Донзарб навзу

билмаган гўдакни дарёга ташлагандай гап-ку?

Фарзандни севиш, бу уни "папа"лаш, "уф-уф"лаш эмас, уни мустақилликка ҳозирлаш, тикланиб яшаш, ўзига суяниш учун ичида бир маҳкам устун тиклаш...

Мана, Ойла йили келди. Бу йилга бағишланган тадбирлар ҳам бошланмоқда. Мен бу тадбирларни "Яшасин, Ойла" деб шир эзиб, тарақа-турк билан ўтиб кетавермаслигини хоҳлардим. Битта маҳалладаги йигитчалар, қизлар, ота-оналарни йиғиб: "Ёймачилик ҳам касбми?" "Ўзингизни ота /ёки она/ сифатида тасаввур қила оласизми?" каби мавзуларда аниқ сўхбат, учрашувлар ўтказса, маҳаллаларда йигитлар, қизларни касб ўргатиш, илмга йўллаш бўйича амалий ишлар қилинса қандай яхши бўларди.

Исмада тақдирга ишора бор, дейишди. Ойла -- катта бурч, катта жавобгарлик. Унинг йилини ҳам шундай масъулият билан яшашимиз шарт.

... Танишларимизнинг бир нечтасининг болаларини биланам, баъзилари

Кутлибека РАҲИМБОВА

Зардали мактуб

ЙЎЛИМИЗНИ КИМ СОЗЛАЙДИ

Янги ТошМилан Жарарикқа бурилганда "катта" бир кўча бор. Бу йўл ҳар доим автомобиллар ва пнеда йўловчилар билан гажам. Аммо ачинарли томони шундаки, йўл жуда тор ва нотекис. Агарда иккита машина тўқнаш келиб қолса, лойгарчиликдан йўл четилди-ги йўловчи қонишга жой тополмайди. Пнедалар учун йўлак қилинмаган.

Ушбу йўлдан Жарарик, Белтепа, Ибн Сино масивларига аҳоли қўйналиб қатайди. Йўлнинг би томони маҳалла, иккинчи томони эса бог. Йўловчиларнинг фикрича, йўлни боғнинг ичидан олиб ўтиш керак. Бу-нинг учун боғни бузиш шарт эмас, балки замонавий талабларга мос келадиган автомобил йўли учунгина жой очилса етарли. Қишда қор ёғиб, йўллар аямалак бўлганда машиналарнинг сирпаниб кетиши ҳеч гап эмас. "Тошшаҳарйўловчтрансе" йўловлари ёки ҳокимиятдаги мутасадди ходимлар ушбу йўлдан ўтиб кўришса эди, аҳволнинг нақадар ночор эканлигидан огоҳ бўлишармиди?

Олим НОРБЕКОВ, талаба

Табриклаймиз

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АСПИРАНТЛАР УЧУН ДАВЛАТ СТИПЕНДИЯЛАРИ ТАНЛОВИНИНГ 1998 ЙИЛГИ ҒОЛИБЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат комитетининг Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат стипендияларининг ғолибларини аниқловчи якуний танлов комиссияси Ўзбекистон Президентининг 1993 йил 5 февралдаги "Ўзбекистон ўқувчи ёшларини рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 57-сон қарори билан тасдиқланган "Ўзбекистон Республикаси Президентининг аспирантлар учун Давлат стипендиялари тўғрисидаги Низом ва уларни тайинлаш тартиби"га биноан, 1997 йил 23 декабрдаги мажлисида 67 даъвогар орасидан Давлат илмий-техника сисъатининг 5 та устувор йўналиши бўйича яширин овоз бериш йўли билан Ўзбекистон Президенти Давлат стипендияларининг 1998 йилги 5 та ғолибини аниқлади.

Хар йилнинг 29 декабр куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг аспирантлар учун Давлат стипендиялари ғолибларини аниқлаб, уларга тантанали равишда шу стипендиялар ғолиблиги гувоҳномаларини топшириш аниқланадиган кун бўлади.

Умид қиламизки, 1998 йилги танлов ғолиби бўлган, куйинда эълон қилинаётган бу иқтидорли аспирантлар республикамиз Президентининг ёшларга билдираётган ишончларини юксак даражада оқлайдилар.

Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат комитети, республика илм ахли ва иқтидорли, келажак порлоқ ғолиб аспирантларни, уларни намунали тарбиялаган ота-оналарини, таълим берган мактаб ва олий ўқув юрти ўқитувчи-профессорларини, илмий раҳбарларини ҳамда олий ўқув юрти ва илмий-тадқиқот институтлари раҳбарларини катта муваффақият билан табриклайди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАН ВА ТЕХНИКА ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

1. Республика мустақиллиги ва бозор иқтисодига мос ижтимоий-иқтисодий сисъатни шакллантириш:

ХОЛЛИЕВ Азизбек Гўзалович

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Мирзо Улугбек номидаги Тошкент Давлат университетининг 3-курс аспиранти.

1990 йили Тошкент шаҳри, Собир Раҳимов турмунидаги Абу Райҳон Бериуний номи 243-ўрта мактабни битирган.

1995 йили Мирзо Улугбек номидаги Тошкент Давлат университетининг "Тарих" мутахассислиги бўйича имтиёзли диплом билан битирган.

1993-1994 йиллари талабалар учун таъсис этилган Алишер Навоий номидаги Давлат стипендияси совриндори.

1995 йили талабалар учун таъсис этилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат стипендияси совриндори.

1995 йили Мирзо Улугбек номидаги Тошкент Давлат университетининг "Тарих" мутахассислиги бўйича аспирантура-сига кирган.

Инглиз ва рус тилларини мукаммал билди.

Номзодлик диссертацияси мавзуи: "Мустақил Ўзбекистоннинг хорижий мамлакатлар билан иқтисодий, илмий-техника ва маданий алоқалари (Буёк Британия ва АҚШ мисолларида 1991-1995 йиллар)".

Илмий раҳбари: Хонданир Фуломов -- тарих фанлари номзоди, доцент.

Диссертация мавзуи бўйича 5 та илмий мақола чоп этилган. Республика микёсидagi илмий анжуманлар иштирокчиси.

2. Агрисаноат мажмуаси:

МУРОТОВ Файрат Озодович

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Мирзо Улугбек номидаги Тошкент Давлат университетининг 3-курс аспиранти.

1990 йили Тошкент вилояти, Қибрай туманидаги Гоголь номи 5-ўрта мактабни олтин олтин медаль билан битирган.

1994 йили талабалар учун таъсис этилган Алишер Навоий номидаги Давлат стипендияси совриндори.

1995 йили Мирзо Улугбек номидаги Тошкент Давлат университетининг "Биологик кимё" мутахассислиги бўйича имтиёзли диплом билан битирган.

1995 йили Мирзо

Улугбек номидаги Тошкент Давлат университетининг "Биотехнология" мутахассислиги бўйича аспирантура-сига кирган.

Инглиз ва рус тилларини мукаммал билди.

Номзодлик диссертацияси мавзуи: "Хар хил навли ва дургага пахта толарини ўсиш даврида ферментлар ёрдамида парчалаш".

Илмий раҳбари: Мирзааҳмад Раҳимов -- биология фанлари доктори, профессор.

Диссертация мавзуи бўйича 3 та илмий мақола чоп этилган. Халқаро ва республика микёсидagi илмий анжуманлар иштирокчиси.

3. Энергетика, ресурслар, саноат:

САРИБОВЕВ Лазиз Хатибович

Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг Қорақалпоғистон бўлими, Қорақалпоғистон табиий фанлар комплекс институтининг 3-курс аспиранти.

1990 йили Қорақалпоғистон Республикаси Нукус шаҳридаги Пушкин номидаги 1-ўрта мактабни олтин медаль билан битирган.

1995 йили Бердак номидаги Қорақалпоғистон Давлат университетининг "Ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар физикаси" мутахассислиги бўйича аспирантура-сига кирган.

Номзодлик диссертацияси мавзуи: "Квантузлукис примесли спектрли ярим ўтказгич структураларнинг электрик ва фотоэлектрик хусусиятлари".

Илмий раҳбари: Ада Лейдерман -- физика-математика фанлари доктори, профессор.

Илмий маслаҳатчиси: Смагул Каражанов -- физика-математика фанлари номзоди.

Диссертация мавзуи бўйича 3 та илмий мақола чоп этилган. Республика II илмий коллоквиуми иштирокчиси.

4. Соғлиқни сақлаш ва экология:

МАХКАМОВА Шахло Файратовна

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг I Тошкент Давлат медицина институтининг 3-курс аспиранти.

1983 йили Тошкент шаҳар, Мирзо Улугбек туманидаги 17-ўрта махсус инглиз тили бўйича ихтисослашган мактабни олтин медаль билан битирган.

1989 йили I ТошДМИни "Даволаш" мутахассислиги бўйича имтиёзли диплом билан битирган.

1989-1992 йиллари I ТошДМИда ҳамда Москва "Қўз

микрохирургияси" илмий-техника мажмуасида клиник-ординатура ўтган.

1992-1995 йиллари I ТошДМИнинг "Офтальмология" кафедрасида ассистент бўлиб ишлаган.

1995 йили I ТошДМИнинг "Офтальмология" мутахассислиги бўйича аспирантура-сига кирган.

Номзодлик диссертацияси мавзуи: "Олдинги радиал дозаланган кератомия операциясининг натижасини мукаммаллаштириш усулларини ишлаб чиқиш".

Илмий раҳбари: Алишер Худойбердиев -- медицина фанлари номзоди, доцент.

Илмий маслаҳатчиси: Комилжон Зулфаров -- УзРФАНинг академиги, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан аربоби.

Диссертация мавзуи бўйича 1 та чет элда, 2 та илмий журналларда, 2 та илмий тўпламда илмий мақола чоп этилган, 2 та муаллифлик гувоҳнома ва 1 та рационализаторлик тақдир қилинган.

Диссертация мавзуи бўйича 1 та чет элда, 2 та илмий журналларда, 2 та илмий тўпламда илмий мақола чоп этилган, 2 та муаллифлик гувоҳнома ва 1 та рационализаторлик тақдир қилинган.

5. Ахборот технологиялари ва бошқарув:

МАМАРАСУЛОВ Фарход Умарович

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Абу Райҳон Бериуний номидаги Тошкент Давлат техника университетининг 3-курс аспиранти.

1986 йили Жиззах вилояти, Фориш туманидаги Абу Райҳон Бериуний номи 78-ўрта мактабни битирган.

1993 йил Севастополь приборсозлик институтининг "Технологик жараёнларни ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш" мутахассислиги бўйича битирган.

1993-1995 йиллари Абу Райҳон Бериуний номидаги Тошкент Давлат техника университетининг "Ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш" кафедрасида ассистент бўлиб ишлаган.

1995 йилда Абу Райҳон Бериуний номидаги Тошкент Давлат техника университетининг "Технологик жараёнларни ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш" мутахассислиги бўйича аспирантура-сига кирган.

Номзодлик диссертацияси мавзуи: "Пахта чигитини ливтлаш жараёнини бошқариш моделлари ва алгоритмлари".

Илмий раҳбари: Хусан Игамбердиев -- техника фанлари доктори, профессор.

Диссертация мавзуи бўйича 4 та илмий мақола чоп этилган. Халқаро ва республика микёсидagi илмий анжуманлар иштирокчиси, 1 та патент муаллифи.

Пойтахтимизда Янги йил арафасида бўлиб ўтган халқаро кўрик-танловга талабаларнинг архитектура, дизайн, монументал-безакли ва манзарали-амалий санъатта доир лойиҳа ва ишлари кўйилди. Танловни Тошкент Архитектура-қурилиш институти /ТАҚИ/ Тошкент Техника университети архитектура факультетининг 30 йиллигига бағишлаб ташкил этди. Мазкур олий ўқув юрти шу факультет базасида ташкил топган. Танловда Республикамиз, Қозғистон, Қирғизистон ва Россия олий ўқув юртилари вакиллари иштирок этди. Мазкур мамлакатларнинг архитектура, дизайн соҳасидаги етакчи мутахассислари ва санъатшунослардан иборат нуфузли ҳакамлар ҳайъати танлов иштирокчиларига кўп мукофотлар берди. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки танловга тақдим этилган асарларнинг кўпчилиги ўзига хос услубда, новаторлик, зўр маҳорат билан тайёрланган. Ҳакамларнинг фикрига қараганда, уларнинг ҳаммаси амалда рўёбга чиқаришга арзийди. Масалан, биринчи мукофотлардан бирини олган, ТАҚИ

БўЛАЖАК АРХИТЕКТОРЛАР ТАНЛОВИ

талабаси А.Ғафурбеков томонидан тайёрланган Тошкентдаги «Пахтакор» Марказий стадионини қайта қуриш лойиҳаси ана шундай ишлардан биридир. Лойиҳада ўринларни кўпайтириш билан бир вақтда, томошабинларни жазирема иссиқ ва ёгингарчиликдан сақлайдиган махсус қоплама билан стадион устини тўсиш ҳам кўзда тутилган. Самарқанд Давлат Архитектура-қурилиш институти талабаси А.Червинскийнинг бу қадимий шаҳар

Иқтидорлилар — юрт бахти

уй-жой даҳалари архитектура муҳитини қайта қуриш ва таъмирлашга бағишланган ва биринчи мукофотин олган лойиҳаси ҳам мутахассисларда катта қизиқтиш уйғотди. Илмий газламалардан энг замонавий тикувчилик бўйумларининг ўзига хос коллекцияси муаллифлари — Тошкент Тўқимачилик ва енгил саноат институтининг талабалари Т.Егорова ва М.Салега дизайн соҳасидаги биринчи мукофотни олдилар.

Кўйидаги мисол ҳам танловга тақдим этилган ишларнинг сифати юқорилигидан далolat беради. «Тошшаҳарлоиҳа» институти буюртмаси асосида талабалар томонидан бажарилган Халқаро савдо маркази қурилиш лойиҳаси стейнд экспозициясига кўйилди. Бу бинони пойтахтдаги Халқлар дўстлиги майдони яқинида қуриш кўзда тутилмоқда. Бўлажак архитектор фақат маҳорати билангина эмас, янгиҳа фикрлай олиши, энг дадил орзуларини рўёбга чиқариши ва аниқ ҳисоб-китоб қилиши билан ҳам ажралади туради.

Лекин танловнинг асосий якунларидан бири шундаки, у мамлакатимиз олий ўқув юртиларда ёшларимиз олаётган билим даражаси ошганини яққол намойен қилди.

Илгари, аҳоли пунктлари, айниқса шаҳарлар «эгизак» лойиҳалар бўйича қурилган пайтда, уларнинг ҳаммаси бир-бирига жуда ўхшар эди. Ўзбекистон мустақилликка эришгач, мамлакатимизда халқаро андозалар асосида қурилиш ишлари авж олиб кетди. Тикланаётган биноларнинг ташқи кўринишига, алоҳида лойиҳалар бўйича қуриладиган бу бинолар шаҳарнинг бетакор қўйғасини вужудга келтиришга, шаҳарнинг уй-жой даҳалари ва маъмурий қисми уйғунлаштиришга катта эътибор берилмоқда. Шу сабабли архитекторларга қўйиладиган талаблар ҳам ошди. Улар чуқур билимли, зукко мутахассис бўлиши, ҳар қандай вазифани ҳал этишга ижодий ёндашиши лозим. Уларни тайёрлашга ҳам худди шу тарзда ёндашилди, бўлажак архитекторларни тайёрлаш иши ҳам сифат жиҳатидан ўзгарди. Бугунги кунда ўқув режасига ҳозир амалга ошириладиган ижтимоий-иқтисодий ўзгаришларни акс эттирувчи қўшимча дарслар киритилган.

Ўзбекистонда ун йилдан кўпроқ вақтдан буён бўлажак архитекторларнинг халқаро танлови ўтказилмаган эди. Ҳозирги танлов якунлари бундай учрашувлар ёш мутахассисларни тайёрлашнинг ҳақиқий даражасини кўрсатишига қолмай, уларнинг маҳорати ортинчиға ёрдам беришини, турли мамлакатларнинг архитекторларига касбдошларининг ютуқлари билан танишиш, тажриба алмашиш имконини беришини ҳам исботлади. Шунинг учун эндиликда бундай танловларни мунтазам ўтказишга қарор қилинди.

Ўзбекистонда ун йилдан кўпроқ вақтдан буён бўлажак архитекторларнинг халқаро танлови ўтказилмаган эди. Ҳозирги танлов якунлари бундай учрашувлар ёш мутахассисларни тайёрлашнинг ҳақиқий даражасини кўрсатишига қолмай, уларнинг маҳорати ортинчиға ёрдам беришини, турли мамлакатларнинг архитекторларига касбдошларининг ютуқлари билан танишиш, тажриба алмашиш имконини беришини ҳам исботлади. Шунинг учун эндиликда бундай танловларни мунтазам ўтказишга қарор қилинди.

А.Исанова, У.А.муҳбири

ЎЗБЕКИСТОН — ТИНЧАЙКНИНГ ҒАОЛ ҲИМОЯЧИСИ

(Жаҳон матбуоти Ўзбекистон Республикаси Президенти Исрол Каримовнинг "Ўзбекистон XXI аср бўсағида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари" китоби тўғрисида)

XX аср ўйлашмиш тараққиёт йилномасига Авалямбор кўллаб ҳалқлар, жумлан, Марказий Осиёда яшаётган халқлар муносабатларига тарихий ҳаққонийлик, тикланишнинг кучли ҳаракати сифатида қаради.

Ушбу кўнға замин ўзининг бутун тарихи мубайнида жаҳонга буюк алломалар, давлат арбоблари, инсоният тараққиётини ун йиллар ва асрлар олдга силжитган даҳоларини етказиб берган.

Дарҳақиқат, таниқли олим, Марказий Осиёнинг замонавий тарихи бўйича мутахассис, Париж академияси профессори В.Фурье Ўзбекистонга нисбатан айтган кўйидаги сўзи бежиз бўлмас керак:

"Хар бир тарихий давр ўзининг бетакорлиги ва бошқарув услуби билан ажралади туради. Бугун биз қадимдаги каби мустақил давлат тикланаётганлигининг гувоҳимиз. Бу Европосий майдонда кучлар тенглигида катта роль ўйнаётган бошқа шаклдаги давлатдир".

Ҳақиқатан ҳам Ўзбекистон мустақиллик йилларида нафақат мамлакат ичкарисидида тинчликни сақлади, балки у бутун минтақа барқарорлигини таъминлашга ижобий таъсир кўрсатмоқда. Ушбу жараён иқтисодий, сисъий ва ижтимоий соҳалардаги глобал ўзгаришлар муҳитида амалга ошмоқда. Агар жаҳоннинг "қайноқ нуқталари" — Афғонистон ва Тожикистон бизнинг чегараларимизга айнан яқин жойлашгани, минтақа мамлакатларининг жўрғудий, этник ва тарихий яқинлигини ҳисобга оладиган бўлса, бундай ҳолатда республиканинг халқаро майдондаги муваффақиятлари яққол кўзга ташланади.

Ўзбекистоннинг ички ва ташқи сисъати жаҳон жамоатчилигининг энг йирик доираларида табиий қизиқтиш уйғотмоқда. Шу ўринда Исрол Каримовнинг "Ўзбекистон XXI аср бўсағида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари" китобининг дунёга келиши, утган 1997 йилнинг муҳим воқеасига айланди. Асар хавфсизлик фансафаси ва стратегиясини нафақат минтақавий, балки дунёвий микёсда аниқлашга янги саҳифани очди. Ва айнан шунинг учун мажур китоб мамлакатимиз ҳамда минтақамиздан олиш ҳам ўзига хос эътирофга эга бўлмоқда.

Кўллаб тилларга таржима қилинган асар кун сайн янги ўқувчилар топапти. Турли мамлакатларнинг етакчи наشريётлари ушбу асарни чоп этиш ҳуқуқини кўлга киритмоқдалар. Улар қаторида Англиядаги "Керзон Пресс", Германиядаги "Гибриг Тонес", Хитойдаги "Халқаро маданият", Туркиядаги "Билиг" ва бошқалар бор.

Асарнинг турк тилидаги нашрига Туркия Президенти Сулаймон Демирал ёзган сўзбошида мана бундай жумла бор: "Хурматли Исрол Каримовнинг китоби шундай далolat берадики, Ўзбекистон бутун жаҳонда тинчликнинг фазол ҲИМОЯЧИСИ бўлиб қолади".

Китоб муаллифи томонидан одатдан фарқли ўлароқ кенг микёсда кўтарилган саволлар ва муаммолар ўқувчилар сифининг кенгайишига сабаб бўлмоқда. Давлат ва сисъат арбоблари, сисъатшунослар мажур китобдан ўзларини уйлантираётган саволларга жавоб топишга ҳаракат қилмоқдалар. Мана, бу тўғрисида "Халқаро маданият" Хитой давлат нашриёт корпорацияси Бош директори Чжан Гуйлай шундай дейди: "Президент Исрол Каримов томонидан олиб бориладиган ислоҳатлар назарияси ва амалиёти ХХР да ўтказилган ислоҳатлар ривожини учун муҳим аҳамиятга эгадир".

Мана бу эса таниқли ҳинд дипломати Т.Каулининг фикри: "Исрол Каримов асарининг дунё юзини кўриши кўрраи замоннинг турли нуқталаридаги келишмовчилик марказлари пайдо бўлишидаги омилларни аниқлашга ўзига хос бурлиш нуқтаси бўлди. Исрол Каримовнинг минтақавий хавфсизликка нисбатан билдирган фикрлари ҳозирги замонда муаммоларнинг ҳал қилиш имкониятига ишонч уйғотди".

Украиналик профессионал дипломат Г.Ходоровский шундай дейди: "Исрол Каримовнинг ушбу асари кўллаб одамлар учун кундалик қўллама бўлади ҳамда

мажур китобда қўйилган муаммоларнинг долзарблигини тушуниш ва хар биримиз учун келажак алоқ олддаги масъулиятини ҳис қилишга ундайди".

Етакчи таҳлил марказларининг кўзга кўринган олимлари ва раҳбарлари ҳамда академик доиралар вакиллари китобнинг юқори илмий даражасига алоҳида эътибор беришмоқда. Сорбоннда ўтказилган тақдимнома маросимида Париж Академияси ректори, Тронто (Канада), Нью-Йорк (АҚШ) ва Абердин (Буёк Британия) университетлари фахрий аъзоси М.Масалу шундай фикр билдирди: "Китобда Марказий Осиё минтақавий хавфсизлиги муаммоси орқали дунёвий аҳамиятга эга бўлган долзарб масалалар кўрилади. Ушбу масалаларни ечиш бўйича француз олимлари ҳам иш олиб бормоқдалар ва мен ишонманки, улар ушбу китобда ўзларини уйлантираётган кўллаб саволларга жавоб топадилар".

Украина Фанлар Миллий академиясининг Жаҳон иқтисоди ва халқаро муносабатлар Институти директори академик Юрий Пахомов шундай ёзди: "Бу асар бетакордир. Китобда ўз мамлакат орқали дунё ва даврни кўзга олиш маҳорати кўзга ташланади". Муаллиф ўз мактубида яқин ўтмишни, ислоҳат ҳолда шундай давом этди: "Уша даврдасқ Исрол Каримов сисъатдонлик иллатидан холи фикран бошқача Даврга қадам босган инсон сифатида таассурот уйғотган эди".

Китобга бўлган қизиқиш оммавий ахборот воситаларида ҳам кенг акс этмоқда. Тақдимнома маросимлари тўғрисидаги хабарлар, асарга бағишланган сўзбоши, фикр-мулоҳаза ва тақрирлар жаҳоннинг етакчи нашрлари саҳифаларида тобора кўпроқ ёрилади.

Франциядаги энг оммавий ва таъсир доирасига эга газеталардан бири "Фигаро" шундай ёзди: "Ўзбекистон ва яқин кўшни мамлакатлар тарихидаги кўп сонли мисоллардан келиб чиққан ҳолда Исрол Каримов шундай чуқур ҳулюсага келдики, тарихни келишмовчиликлар ва урушлар ҳамкорлик ҳаракатларидир".

Ўзбекистон ва унинг ўзбўишисига бўлган қизиқиш яна бошқа бир газета — "Француз англикларини"да чоп этилган барча мақолалар ҳам ўз ифодасини топган. "Президент Каримов ютуқлари", "Давлат хизматидagi қобилиятли инсон", "Ўзбекистон Республикаси томонидан эришилган муваффақиятларнинг халқаро эътирофи" дея номланган мақолалар тўплами қўйилди ҳамда билан якунланди: "Утган олти йил давомида Исрол Каримов шунчи исботладики, унинг мамлакат ўз ривожланиш йўли орқали бош ишониятга эга. Бу эса нафақат халқнинг юқори турмуш даражасига эришишга, балки Ўзбекистоннинг олдинги ўринларга чиқишига асос бўлади".

Исрол Каримов асарига бўлган қизиқишнинг усётганлиги тўғрисида бир далил: "Фақат кейинги ой давомида Ўзбекистоннинг Париждаги элчихонасига Ўзбекистон Президентининг янги китобини олишда ёрдам беришни сўраб 30 дан ортиқ киши мурожаат қилган. Улар орасида жамиятнинг турли қатламлари вакиллари: олимлар, ишбилармонлар, журналистлар, ўқитувчилар ва ҳатто ҳар ҳарбий раҳбар ҳам бор эди.

"Биз Марказий Осиёдан ташқарида бўладиган воқеалардан четда эмасмиз. Биз инсониятнинг бир бўлагимиз, дунё эса узаро боғлиқ ва бўлимадир". Давлатимиз раҳбарининг ушбу сўзлари мустақил Ўзбекистоннинг бутун дунё ҳамжамияти тақдирини билан ўзининг бўлинимас бирлигини аниқлаш сисъати мазмунини яққол ифодалади.

Исрол Каримовнинг "Ўзбекистон XXI аср бўсағида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари" китобини ургангаётган сермулоҳазали ўқувчи албатта, иил бошдан бери Ўзбекистоннинг ташқи сисъий тактика ва стратегиясига ҳеч қандай тасодиғий қадам босмаганлигига эътибор беради.

Нафақат мамлакатимиз ва минтақада, балки кўрраи заминнинг хар бир буржида хотиржамлик ва тинчликка эришиш йўлида бошланган ҳаракат давом этмоқда.

ШУХРАТ ҒУБОВ,
"Жаҳон" АА шарҳловчиси

«Т. А. ИСТИҚОН»
19.00 давоми
133-79-69

ҚОНУН ҲИМОЯСИДА

П. РАҲИМОВ: Ишга кирмоқчи бўлганлар синов муддатини уташлари шартми?

Жавоб: Ўзбекистон Меҳнат Қонуни Кодексига кўра ҳодимларнинг айрим тоифалари учун ишга қабул қилишда синов белгиланмайд. Жумладан:

- 18 ёшга тулмаган шахслар;
- Хунар-техника билим юртларини тамомлаган ёш ишчиларни ҳамда олий ва ўрта махсус ўқув юртларини ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда битирган;
- уруш ноғиронлари ва уларга тенглаштирилганлар;
- масъумий ва вақтинчалик ишга қабул қилинган;
- бошқа жойдаги ишга қабул қилинган;
- бошқа корхонага ишга ўтказилган, шунингдек, қонунчилик томонидан белгиланган бошқа ҳолларда қабул қилинган шахсларга синов белгиланиши мумкин эмас.

В. БЕГАЛИЕВ: Мен айрим сабабларга кўра беш-олти ойдан бери ойлик режаларимни бажара олмаётган эдим. Корхонамиз раҳбари мени ўз вазифасини ўзраси сабаблар билан бажармагани учун, деб ишдан бўшатмоқчи. Шу тўғрисида?

Жавоб: Ҳақиқатдан ҳам ўзраси сабаблар билан корхона раҳбарияти томонидан берилган топшириқларни муттасил бажармаётган бўлса, у ҳолда ҳам Меҳнат Қонуни Кодексининг 41-модда 3-бандига кўра ишдан бўшатилиши мумкин.

Қонунга мувофиқ ҳодимнинг меҳнат мажбуриятлари доирасига қуйидагилар кирди:

- муайян мутахассислик, малака ёхуд лавозим бўйича иш бажариш;
- корхона ички меҳнат тартиби қоидаларига риоя қилиш билан боғлиқ мажбуриятлар.

Меҳнат Қонуни Кодексига мувофиқ ҳодимлар қуйидагиларга мажбуриятлар:

- ҳалол ва виждонли ироа қилишлари;
- меҳнат интизомига риоя қилишлари;
- маъмурият фармойишларини ўз вақтида ва аниқ бажаришлари;
- меҳнат унвондорлигини оширишлари, махсуслол сифатини яхшилашлари;
- технология интизомига, меҳнат муҳофазаси талабларига, хавфсизлик техникасига ва ишлаб чиқариш санитариясига риоя этишлари;
- корхона мол-мулкига нисбатан эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлишлари лозим.

М. РАСУЛОВА: Ишга маст ҳолда келувчиларга нисбатан қандай жазо чоралари қўлланилиши мумкин?

Жавоб: Иш вақтида корхона ҳудудига ёки меҳнат вазифалари бажариладиган бошқа жойда маст ҳолда юриш меҳнат интизомини қўпол равишда бузиш ҳисобланади, чунки бу хавфсизлик техникаси

бузилишини, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаришини, атрофдаги одамлар учун хавф туғдириш эҳтимолини кўп даражада оширади. Ғиёҳанд ёки захарли моддалар истеъмол қилганлик оқибатида сархуш ҳолда ишга келганлик ҳам мана шундай зарарли оқибатларга олиб келиши мумкин.

Амалдаги қонунчилик бундай ноғужа ҳаракатларнинг хавфлигини эътиборга олиб, қоида бузувчига нисбатан Меҳнат Қонуни Кодексининг 158-моддасида назарда тутилган интизомий жазонинг исталган турини (хайфсан, ўртача иш ҳақининг 40 фоизгача миқдорда жарима солиш ёки ишдан бўшатилиш) қўллаш имкониятини назарда тутди. Айни бир вақтда қоида бузувчига нисбатан интизомий жазо билан биргаликда таъсир кўрсатишнинг қўшимча чоралари (мукофотдан маҳрум қилиш, йил якуни бўйича тақдирлашдан маҳрум қилиш, таътилни кўчириш каби) қўлланилиши мумкин.

Маст ҳолда, ғиёҳанд ёки захарли моддалар истеъмол қилганлик оқибатида сархуш ҳолда ишга келганлик учун ишдан бўшатилиш МҚК нинг 41-моддаси 7-банди бўйича амалга оширилади. Бу жазо ишга бир марта маст ҳолда келганлик учун ҳам қўлланилиши мумкин.

С. АЗИЗОВ: Фабрикамиз директори Сиз билан тузган шартномасида муддат тўтагани сабабли ишдан бўшадигиз, деган талабни қўймоқда. Унинг талаби қонунийми?

Жавоб: Исталган томон (ҳодим ёки маъмурият) иккинчи томоннинг хоҳишидан қатъий назар, меҳнат муносабатларини тўхтатишга ҳақли эканлиги муайян муддатга ёки муайян ишни бажариш вақтида тузилган меҳнат шартномаси (контракт) муддати тамом бўлгандан кейин унинг амал қилишини тўхтатиши мумкин. Бунда маъмурият буйруқини ўз вақтида чиқариши, тегишли ёзув қайд қилинган меҳнат дафтрасини бериши ва ҳисоб-китоб қилиши керак. Меҳнат шартномаси амал қилишини тўхтатишнинг бошқа асосларидан, масалан, ўз хоҳиши бўйича, тарафларнинг келишуви бўйича ишдан бўшатишнинг асослари ҳолда шартнома муддати тамом бўлгандан кейин ишдан бўшатиш олдидан музокара олиб борилишини ёки тарафлар хабардор қилинишини талаб қилмайди. Шартнома муддатининг тамом бўлиши шартнома тўхтатилишининг асосий шарт ҳисобланади. Бу шартнома муддатининг тамом бўлиш пайти тарафлар томонидан у тузилган вақтдаёқ келиш-қилиши билан изоҳланади. Бу муддатни фақат тарафларнинг келишуви бўйича ўзгартириш мумкин бўлади.

МҚК нинг 35-моддаси 2-банди бўйича ишдан бўшатишга ишдан бўшатиш нафақаси тўлаш назарда тутилмаган. Бироқ, агар бу меҳнат шартномаси (контракт) тузишда назарда тутилган бўлса, нафақа тўлиниши керак.

ДУШАНБА, 5

- I**
- 4.45 Муборак Рамазон тўхфаси. «Даниялик келин». Бадий фильм. 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури. 8.00-25 «Ахборот».
 - 8.25 «Ўзбектеlevision» намойиш эдди: «Чотқол сўхмоқлари бўйлаб».
 - 8.40 «Ўзлик». Бадий-публицистик кўрсатув.
 - 9.10 Муборак Рамазон тўхфаси. «Мухаммадун Расулulloх». Кўп қисмли телевизион бадий фильм. 4-фасл. 6-қисм. 10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
 - 10.05 «Мумтоз наволар». Муслик кўрсатув.
 - 10.35 «Кино янгиликлари». 10.50 «Шарқий экспрессдаги котиллик». Бадий фильм. 1-серия.
 - 11.55 «Ен-ён, арчадон». 12.30 «Телевизион минитерлар театри». Янги йил оқшомида.
 - 13.20 «Кундуз амакининг киссалари». Мультипликация фильм. 4-фасл. 8-қисм.
 - 17.55 Янгиликлар. 18.00 «Зорро». Мультифильм. 2-серия.
 - 21.50 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
 - 22.40 Эълонлар.
 - 22.45 «Келин-куёв». Бадий фильм (Олмоня).
 - 00.10-00.30 «Ахборот» (рус тилида).

ЧОРШАНБА, 7

- I**
- 4.50 Муборак Рамазон тўхфаси. «Гаройиб коллекционер». Бадий фильм.
 - 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури. 8.00-8.25 «Ахборот».
 - 8.25 «Ўзбектеlevision» намойиш эдди: «Ташкентта марҳумлар».
 - 8.40 Дилрабо тароналар.
 - 9.15 Муборак Рамазон тўхфаси. «Мухаммадун Расулulloх». Кўп қисмли телевизион бадий фильм. 4-фасл. 8-қисм.
 - 10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
 - 10.05 Янги алобиди урганамиз. 10.35 «Умид дунё».
 - 10.50 «Янги йилнинг — яхши йили».
 - 11.25 «Қаролат».
 - 11.40 «Кундуз амакининг киссалари». Мультипликация фильм. 4-фасл. 8-қисм.
 - 12.10 «Насрдиннинг дадил одимлари». Спорт кўрсатув.
 - 12.30 «Авлод». Публицистик кўрсатув.
 - 12.45 «Ўзинг қўшиққа тўйсин». Муслик дастур.
 - 13.30-14.00 «Инсон ва замин». Тележурнал.
 - 17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Циркада арча байрами». 18.40 «Мейроҳ».
 - 19.05 Жамоат ташкилотларида. 19.25 «Канал Полвон». Республика кўнжук театрининг спектакли.
 - 19.55 «Хамкорлик».
 - 20.00 «Мусликани танасиф».
 - 20.05 «Жаҳон».
 - 20.20 «Навостан».
 - 20.45 «Бу бустон аро...».
 - 21.05 «Кўшиқ умри пойиндор».
 - 21.30 Кинематограф. «Малласол малика».
 - 22.50 «Спорт-тайм».
 - 23.20 «Инспектор Фрост». Тележурнал.
 - 00.10-00.20 «Хайрли тун!».

17.10-18.45 Туркия телевидениси.

- 18.45 «Мультмоша».
- 19.00, 21.25 Эълонлар.
- 19.05 «Оқибат». Тележурнал.
- 19.45 «Хамкорлик».
- 20.00 «Мусликани танасиф».
- 20.05 «Жаҳон».
- 20.20 «Навостан».
- 20.45 «Бу бустон аро...».
- 21.05 «Кўшиқ умри пойиндор».
- 21.30 Кинематограф. «Малласол малика».
- 22.50 «Спорт-тайм».
- 23.20 «Инспектор Фрост». Тележурнал.
- 00.10-00.20 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 6

- I**
- 5.00 Муборак Рамазон тўхфаси. «Замин фарзанди». Бадий фильм.
 - 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури. 8.00-8.25 «Ахборот».
 - 8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
 - 8.40 Биржа ва банк хабарлари.
 - 9.15 «Ортин жомоли».
 - 9.20 Муборак Рамазон тўхфаси. «Мухаммадун Расулulloх». Кўп қисмли телевизион бадий фильм. 4-фасл. 7-қисм.
 - 10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
 - 10.05 «Янгиликлар».
 - 10.35 «Канал Полвон». Республика кўнжук театрининг спектакли.
 - 11.25 «Бахрид сиймолар». Кўнжук театрининг спектакли.
 - 11.55 «Хамкорлик».
 - 12.25 «Кундуз амакининг киссалари». Мультипликация фильм. 4-фасл. 8-қисм.
 - 13.00 «Шарқий экспрессдаги котиллик». Бадий фильм. 2-серия.
 - 14.05-14.35 «Доқо бўйича».
 - 14.40 «Ўзлик».
 - 14.55 «Менда фикр бор». Талиборкорлар телевизион дастури.
 - 19.05 «Хунарманда». Тележурнал.
 - 19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.15, 23.10 — Янгиликлар.
 - 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
 - 19.55 «Биланми-у, аммо...».
 - 20.10 «Оқшом эрталаки».
 - 20.30 «Ахборот».
 - 21.00 «XXI аср бугунгисида».
 - 21.30 Муборак Рамазон тўхфаси. «Мухаммадун Расулulloх». Кўп қисмли телевизион бадий фильм. 4-фасл. 8-қисм.
 - 10.05 «Иктисондиёт чорраҳаларида».

ПАЙШАНБА, 8

- I**
- 4.55 Муборак Рамазон тўхфаси. «Валилар сардори». Бадий фильм.
 - 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури. 8.00-8.25 «Ахборот».
 - 8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
 - 8.40 «Мусликани танасиф».
 - 9.15 Муборак Рамазон тўхфаси. «Мухаммадун Расулulloх». Кўп қисмли телевизион бадий фильм. 4-фасл. 9-қисм.
 - 10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
 - 10.05 «Иктисондиёт чорраҳаларида».

ДУШАНБА, 5

- 10.25 Алифбо сабоқлари.
- 10.55 «Меҳр макони».
- 11.15 «Талаба ва спорт».
- 11.35 «Кундуз амакининг киссалари». Мультипликация фильм.
- 12.05 «Хукукни ҳақият сари».
- 12.25 «Янгра, дутор-танбури».
- 13.00 — 14.00 «Биз таллаган йул». Видеоканал.
- 17.55 Кўрсатувлар тартиби.
- 18.10 «Кундуз амакининг киссалари». Мультипликация фильм.
- 18.35 «Хидоят сари».
- 18.55 «Аҳаб саодат эрури».
- 19.25, 20.25, 20.55, 22.25, 23.20 — Янгиликлар.
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.50 «Оқшом эрталаки».
- 20.30 «Ахборот».
- 21.00 «Калб минбари».
- 21.20 Рамазон кўшиқлари.
- 21.40 Муборак Рамазон тўхфаси. «Мухаммадун Расулulloх». Кўп қисмли телевизион бадий фильм премьераси. 4-фасл. 10-қисм.
- 22.30 «Тахлил». Публицистик кўрсатув.
- 22.50 «Тоглар таронаси». О. Олмоня.
- 23.25 «Омад гилдираги». Телевизион уйин.
- 00.10 «Ахборот».
- 00.35 — 00.40 Ватан тимсоллари.

9.00 Муборак Рамазон «Одобнома».

- 9.10 «Болалар дунёси».
- 9.30 «Сувости дунёсига саёҳат».
- 9.45 «Турфа олам».
- 10.10 «Нафосат».
- 10.20 «Кенга — кенг дунё».
- 10.35 «Иймон».
- 10.55 «Мусликани танасиф».
- 11.20 «Даллас», Тележурнал.
- 12.10 «Шарқий экспрессдаги котиллик».
- 12.30 «Видео».
- 18.00 Кўрсатувлар дастури.
- 18.05 «Даракчи».
- 18.15 Муборак Рамазон. «Одобнома».
- 18.30 «2000-йилдан сўнг». Тележурнал.
- 18.50 «Эркакчи».
- 19.05 Дилрабо салдор.
- 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Янгиликлар.
- 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
- 19.55 Мусликани танасиф.
- 20.10 «Сир».
- 20.30 «Ахборот».
- 21.00 «Иймон».
- 21.35 «Даракчи».
- 21.45 Оханлар ва Эълонлар.
- 22.00 «Келин-куёв». Телешоу.
- 23.30 Кино хавонидан.
- 00.35 «Тунингиз хайрли бўлинси».
- 17.55 Янгиликлар.
- 18.00 «Зорро». Мультифильм. 4-серия.
- 21.35 «Мисгар». «Заргарлар». Телефильмлар.
- 22.30 Эълонлар.
- 22.35 «Қордабалет». Бадий фильм (АҚШ).
- 23.35 — 23.55 «Ахборот» (рус тилида).

17.10-18.45 Туркия телевидениси.

- 18.45 «Мультмоша».
- 19.00, 21.25 Эълонлар.
- 19.05 «Оқибат». Тележурнал.
- 19.45 «Хамкорлик».
- 20.00 «Мусликани танасиф».
- 20.05 «Жаҳон».
- 20.20 «Навостан».
- 20.45 «Бу бустон аро...».
- 21.05 «Кўшиқ умри пойиндор».
- 21.30 Кинематограф. «Малласол малика».
- 22.50 «Спорт-тайм».
- 23.20 «Инспектор Фрост». Тележурнал.
- 00.10-00.20 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 9

- I**
- 4.45 Муборак Рамазон тўхфаси. «Ҳасад». Бадий фильм.
 - 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури. 8.00-8.25 «Ахборот».
 - 8.25 «Тоглар таронаси». О. Олмоня.
 - 8.55 «Юзма-юз».
 - 9.15 Муборак Рамазон тўхфаси. «Мухаммадун Расулulloх». Кўп қисмли телевизион бадий фильм премьераси. 4-фасл. 12-қисм.
 - 22.30 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги бадий жамоаларининг концерти. «Тунги ёғду».
 - 23.05 «Дам олиш дастури».
 - 23.15 «Икки соҳил — икки тақдир». Бадий фильм.
 - 01.00-01.05 «Тунги пойтахт таронаси».
 - 9.00 Муборак Рамазон. «Одобнома».
 - 9.15 «Бор эканда, йўқ экан...».
 - 9.35 Бир жўфт қўшиқ.
 - 9.50 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
 - 10.10 «Яхши дам олинг».
 - 10.25 «Дубляж».
 - 10.40 «Иймон».
 - 11.10 «Бокс. Бокс. Бокс».
 - 11.30 Саргузашт фильмлар экрани.
 - 18.00 Кўрсатувлар дастури.
 - 18.05 «Даракчи».
 - 18.15 Муборак Рамазон. «Одобнома».
 - 18.30 «Болаинг тили».
 - 18.40 «Агарда сиз...».
 - 18.50 «Кунун химоясида».
 - 19.00 «Ханда дўқони».
 - 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Янгиликлар.
 - 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
 - 19.55 «Бизнес-академия».
 - 20.10 «Таянч».
 - 20.30 «Ахборот».
 - 21.00 «Иймон».
 - 21.30 «Даллас». Тележурнал.
 - 21.40 «Даракчи».
 - 22.30 «Кўнгила кўнгила пайванд».
 - 23.00 «Интер-футбол».
 - 23.30 «Видео».
 - 01.05 «Тунингиз хайрли бўлинси».
 - 9.00 Муборак Рамазон. «Одобнома».
 - 9.15 «2000-йилдан сўнг». Тележурнал.
 - 9.50 Дилрабо салдор.
 - 10.10 «Сир».
 - 10.25 «Мусликани танасиф».
 - 10.40 «Иймон».
 - 11.15 «Келин-куёв». Телешоу.
 - 12.15 Кино хавонидан.

IV

- 10.00 «Учунги шифокорлар». Тележурнал.
- 10.45 «Спектаклдан сўнг».
- 11.05 Эълонлар.
- 11.10 «Чинсиз».
- 11.40 «Шанба эртаси».
- 13.10-13.40 «Кросс-Роудс» кафедаги кўш келибиз. («Америкага бир назар» кўрсатувига илова: инглиз тили — ҳамма учун).
- 17.10 — 18.45 Туркия телевидениси.
- 18.45 «Мультмоша».
- 19.00, 21.50 Эълонлар.
- 19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадий фильм.
- 19.50 «Шанба оқшомида».
- 20.00 «Авторейд».
- 20.10 «Далил ва шарҳ».
- 20.25 «Ҳасад» кўнжуклари.
- 20.45 «Эсталик учун даст-хат».
- 21.05 «Ассалом, Франция!».
- 21.30 «Хит-коллекция».
- 21.35 «Самодани оқшомлари». Тележурнал.
- 22.45 «Спорт-марказ».
- 23.45 «Бу ахир дунё».
- 24.00-00.10 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 11

- I**
- 5.05 Муборак Рамазон тўхфаси. «Илоҳий ишк». Бадий фильм.
 - 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури. 8.00-8.25 «Ахборот».
 - 8.25 «Қамалат». Болалар учун кинодастур.
 - 10.00 «Ватангиз хизмат қилмаган».
 - 11.00 Муборак Рамазон тўхфаси. «Мухаммадун Расулulloх». Кўп қисмли телевизион бадий фильм. 4-фасл. 12-қисм.
 - 11.45 «Кўнжуклар».
 - 12.25 «Тунгулар жаранги».
 - 12.30 «Зиннат».
 - «Ешлик» студияси намойиш эдди: 13.10 «Мен билган, билмаган дунё».
 - 13.30 «Кидикчи-97».
 - 14.15 «Туташ томирлар».
 - 14.30-15.20 «Нурли келажак». Видеоканал.
 - 17.55 Кўрсатувлар тартиби.
 - 18.00 «Умид уқуллари».
 - 18.20 «Чемпион билан учрашув».
 - 18.35 «Яхшилар ёрдири менга». Мусликани танасиф.
 - 18.50 «Узспортлол».
 - 19.00 «Ўзлик». Бадий-публицистик кўрсатув.
 - 19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.40 — Янгиликлар.
 - 19.30 «Панорама» (рус тилида).
 - 20.00 «Шарқдан Нур». Жалпақдиган фильм.
 - 20.30 «Қарғана».
 - 21.05 «Якшабба оқшомида».
 - 21.35 Муборак Рамазон тўхфаси. «Мухаммадун Расулulloх». Кўп қисмли телевизион бадий фильм премьераси. 4-фасл. 11-қисм.
 - 22.25 «Спорт, спорт, спорт».
 - «Аср мўъжизаси» кинодастури: 22.45 Кўнжуклар.
 - 23.00 «Кўнжук кинои кўчкорлари».
 - 23.15 «Мададкор руҳ». Бадий фильм.
 - 00.50 Ватан тимсоллари.

II

- 9.00 Муборак Рамазон. «Одобнома».
- 9.15 «Болаинг тили».
- 9.25 «Агарда сиз...».
- 9.35 «Кунун химоясида».
- 9.45 Ханда дўқони.
- 10.10 «Бизнес-академия».
- 10.25 «Таянч».
- 10.40 «Иймон».
- 11.10 «Даллас». Тележурнал.
- 12.00 «Кўнгила кўнгила пайванд».
- 12.30 «Интер-футбол».
- 12.50 «Видео».
- 18.00 Кўрсатувлар дастури.
- 18.05 «Даракчи».
- 18.15 Муборак Рамазон. «Одобнома».
- 18.30 «Болаинг тили».
- 18.45 «Агарда сиз...».
- 18.50 «Кунун химоясида».
- 19.00 «Ханда дўқони».
- 19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.40 — Янгиликлар.
- 19.30 «Панорама» (рус тилида).
- 20.00 «Жараён».
- 20.30 «Қарғана».
- 21.00 «Кўнжуклар».
- 21.30 «Келгуси ҳафтада».
- 21.40 «Калб таронаси».
- 22.05 «Даллас». Тележурнал.
- 22.55 «Даракчи».
- 23.05 «Таквим». Эълонлар.
- 23.20 «Видео».
- 00.55 «Тунингиз хайрли бўлинси».

III

- 18.20 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
- 18.25 «Зорро». Мультифильм. 7-серия.
- 21.30 Эълонлар.
- 21.35 «Самдди жентльменлар». Бадий фильм.
- 23.00-23.25 «Панорама» (рус тилида).
- 9.00 «Хайрли тун!».
- 9.30 «Парле ва франсез».
- 9.55 «Ўзашаба эртаси».
- 11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
- 11.45 Эълонлар.
- 11.50 Киносалон. «Ковурилган кўл помидор».
- 14.10 «Рақурс».
- 14.30 «Жонли сайёра».
- 14.50 «Қора либосдаги одамлар». Бадий фильм.
- 16.35 «Бугунги кун мавзуси».
- 16.50-17.10 «Сенинг вақтинг».

17.10-18.45 Туркия телевидениси.

- 18.45 «Мультмоша».
- 19.00, 21.25 Эълонлар.
- 19.05 «Оқибат». Тележурнал.
- 19.45 «Хамкорлик».
- 20.00 «Мусликани танасиф».
- 20.05 «Жаҳон».
- 20.20 «Навостан».
- 20.45 «Бу бустон аро...».
- 21.05 «Кўшиқ умри пойиндор».
- 21.30 Кинематограф. «Малласол малика».
- 22.50 «Спорт-тайм».
- 23.20 «Инспектор Фрост». Тележурнал.
- 00.10-00.20 «Хайрли тун!».

САЙИД МАҚСУДУҲЖА ИБН МАНСУРУҲЖА

ОДОБНОМА

(Мажмаул-одоб)

ОДАМЛАРНИ ХОР ВА БЕМИҚДОР (КАМБАҒАЛ) ВА БЕОБРУ БЎЛМАКЛАРИГА САБАБ БЎЛАДУРГОН НИМАРСАЛАР

Аларнинг бири-баланд, яъни аълолари қонил бўлиб туриб, қуввати нотикани (ақл-фаросатни ишлатмай) муъаттал ва бекор кўйиб, ҳезни паст бўлиб, шарият ҳукмларидан ва тирликнинг зарур нимарсаларидан бахабар ва бабахар бўлиб қолмак.

Иккинчиси-макр, яъни бир мусулмонга ёмонлик қилмакни кўнгида сақламак.

Учинчи хуб, яъни мўминларни ёмонламак.

Тўртинчи-жаҳл, яъни дин ишларига нодон бўлган жиҳатидин ибодатни тарк қилмак ва қайси касбни қилса, ҳаромни фарқ қилмай, топкан молларини ҳаромга олув қилмак (арапшармак).

Бешинчи-киёб, яъни беъур шарий рости бўлмаган, ёлгон сўзларни баърмек, буларуноҳудур.

Олтинчи-хумқ, яъни мумкин эмас нимарсаларни қилмаққа шуруъ қилмак ва мумкин деб ўйламак.

Еттинчи-хурқ, яъни одамларга дурушт (қўпол) ва қаттиқ гапурмак.

Саккинчиси-ғадр, яъни мўмин одамларга бевафоллик қилмак.

Тоққузунчи-табадул, яъни энгиллик қилиб, улуг мартабасини айрилмак, мартабасини (изатини) йўқ қ

"БОЛАГАРИМИНИ ОРТИҚЧА ТЕРГАМАЙМАН..."

Қисқа таништирув: Хожиакбар Нурматов -- Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист. Театр ва кино сахнасидаги 30 йиллик актёрлик фаолиятидан ташқари 1200 дан ортиқ фильмларга овоз беришда қатнашган. Ҳаётдаги ягона шiori: "Йилнинг ҳар бир кунинда ҳалол яшаш!"

Умр йўлдоши -- Раънохон Ўзбекистон телевидениесида мухаррир. Фарзандлари -- Нодиржон, Азизбек, Барнохон, Умидаҳон - турли соҳа мутахассисларидир.

-- Сизнинг актёрлик ижодингизда киши ҳавас қилгулиқ ўзига ҳослик бор. Хоҳингизда, хоҳ кинода бўлсин, томошабинни ишонтира оласиз. Айтингчи, бирда ўзингиз, мингга ўзга бўлиб яшаш... жонингизга текканми ҳеч?

-- Асло. Касбимни қаттиқ ҳурмат қиламан. Муболага эмас, сеvimли ишимда қанча кўп заҳмат чексам, шунчалар роҳатланаман!

-- Ҳа, ижоднинг завқига не етсин. Туни билан ухламай атиги битта гўзал шеър ёзган шоир ўз меҳнати лаззатидан кун бўйи сарқуш юради. Аслида халқнинг юрагидан жой олган не-не машхур кишиларнинг ҳам лаззатлари меҳнатга қоришиқ. Лекин ишлаб қарчмаслик - ёшларга ҳос. Одам вақт ўтгани сайин ўзида оромга эҳтиёж сезади. Айтийлик, сизнинг ёшларингизда ҳам...

Оила муқаддас

-- Фарангистонлик файласуф Вольтернинг "Якловлар ҳамиша ўртамеъна бўлиб қолаверадилар" деган гапи бор. Менинг фалсафам ҳам худди шунга ўхшаш: "Ҳаёт -- кураш майдони. Ё куч-қудратингни, иқтидорингни намойиш этиб ўртага чиқ, ёки ҳеч нарсага уринмасдан, мағлуб бўлиб четга чиқ!" Санъатда ўртамеъна бўлиб қолишни истамайман. Фолиб чиқиш учун эса вужудни оромдан мосуво этиб, руҳни юксалтириш керак. Яъни тинмай ўрганиш, изланиш ва курашиш, машаққатлар ўтида тобланиш зарур. Бундай беҳаловат умр ортида бемисл ҳаловат ҳам бор. Шунини сезиб тураман.

-- Кинодаги илк ролни қачон ўйнагансиз?
-- Бундан ўттиз йилча илгари. Ушанда институт талабаси эдим. Учкун Назаровнинг "Иигит ва киз" лирик картинасида Равшанини ўйнаганман. Шундан сўнг анча вақт кинода роль ижро этиш менга nasib бўлмади. Бу "танлафус" да ҳеч нарса йўқотмадим, умид қилдим. Ҳаёт менга ўз сабоқларини қарағича ўлашган. "Бир мавсумлик даҳо" фильмида суратга тушганимдан сўнг, ишларим олға кетди. "Даллон", "Олов қаъридаги фаришта", "Иккинчи айлана бўйлаб", "Қариб қулолмаган", "Тақдир эшиги", "Ярим тунги блюз" каби кўп фильмларда рол ижро этдим. Мана энди бир зумгина тин олмаққа фурсат йўқ: театр, кино, дубляж... Бундай куллардан оғринмайман, аксинча завоқ оламан. Ахир ижод кишига ҳеч вақт тўхтаб қолмаслиги керак!

-- Телекўрсатувлардан бирида мухтарам онангиз ҳақида алоҳида эхтиром билан сўзлагиниз. Онангиздаги қай фазилатларни ўзингизда кўрасиз?

-- Онамни маҳалла-кўй Шаҳодат ая деб эъозларди. Жуда мулойим, беозор аёл эдилар. Отам ҳаётдан эрта кўз юмганди. Болалигим Тошкентдаги Эгарчи маҳалласида ўтган. Отам, мен ва укаларим ҳовлидаги барча юмушларни баравар бажарардик. Барвақт туриб ер чопиш, экин экиш, мол-ҳолга қараш ҳам зиммамизда эди. Онам бизни ортиқча тергамас, ҳуда-беҳуда койивермас, иш ҳам буюрмасдилар. Шунинг учунми, ҳар биримизда мустақиллик туйғуси шакллана борган. Энди ўйласам, онақилнимиз (Аллоҳ раҳмат қилган бўлсин!) ўзининг ҳалоллиги, тўғрилиги билан бизга доимо ўрнак бўлиб келган эканлар. Эсимда, қийналиб қолган кезларимизда онам "Қаноатли бўлинглар!" дердилар. Яқинда Ҳадиси Шарифда "Аллоҳ қаноатли бандалари билан биргадир" деган сўзларни ўқидим. Шунда онамнинг азиз хечриси кўз олдимдан ўтди. "Мамманлик -- ёмон иллат" дердилар гоҳо онам. Буюк мутасаввуф Нажмиддин Кубро ҳам "Агар инсон ўзаиди кибу-р-хаво, манманликни енгса, у улғуворликда малойилардан ҳам устундир!" дея эъзоб қолдирган эканлар. Онамизнинг жамики фазилатлари жисмигага жо бўлиб, бизни эзгу йўлга бошлаган, қоқилсак сунъч бўлган...

Сўхбатдош: **Гулҳебра ЖАМИЛОВА**

"МЕҲР ҚОЛУР"

Таниқли шоира, республикада хизмат кўрсатган маданият ходими Турсунной Соқидованинг номи кўпчиликка яхши таниш. Унинг дилтортар шеърлари ва долзарб мақолалари вақтли матбуотда тез-тез босилиб туради. Муаллифининг янги китобидан бадиий, публицистик мақолалари ўрин олган. Унда шоирнинг ахлоқ-оқибат, никоҳ ва муҳаббат, ота-оналарнинг вазифалари, фарзандлар бурчи, миллий хулқ-ахлоқнинг, бетакрор уюмлар, ёшлар тарбиясининг муҳим томонларига оид фикр-мулоҳазалари жамланган.

"ИНСОНИЙЛИК ЗИЙНАТИ"

Назар Ҳақимов қаламига мансуб бўлган бу китобда қомил шахс тарбиясида буюк аждодларимиз, бой маданий меросимиз, миллий ва умминсоний қадриятларнинг аҳамияти, ватанга садоқат, кадрларни тайёрлаш миллий дастури асосида таълим тизимини ислоҳ этиш, ёш истеъодлар қадрига етиш, шарқона ахлоқ

ва одоб хусусида фикр юритилади. Бугунги кунда ҳар бир инсоннинг имонли ва динийлат бўлишига кўп нарса боғлиқ. Зеро, бундай инсонийлик хислатлари ўз-ўзидан қамол топмайди. Унга амал қилиш учун баркамоллик сабаби лозим. Китобда инсонийлик зийнати бўлган одоб ва ахлоқ масалаларига катта ўрин берилган.

"МАЪНАВИЯТИМИЗНИНГ УМРБОҚИЙ САРЧАШМАЛАРИ"

Фалсафа фанлари доктори И.Соифназаров ва фалсафа фанлари номзоди Ф.Соифназаровларнинг мақсур китобида кейинги пайтда маънавият ва маърифатни юксалтириш борасида амалга оширилаётган ибратли ишлар қаламга олинган. Муаллифлар бебаҳо қадриятларимизнинг тикланиши ва эъозланиши, жамиятда хотин-қизлар мавқеи, йигит-қизлар тарбияси, ёш истеъодларга қаршилик, илм-фан тараққийоти оид масалаларга эътиборни қаратишган. Ҳар уч китоб "Меҳнат" нашриятида кўп нуسخада чоп этилган.

И.УСМОНОВ

КЎПЧИЛИК ТАРБИЯСИ

У ҳеч қанча турмайди, лекин кўп нарса келтиради. У қулгун қулган одамни бойиштади, қулган одамни эса қамбағал қилади. У бир дақиқа давом этади, лекин хотирада бир умрга сақланиб қолиши мумкин. Уни четлаб ўтадиган ҳеч бир бадаллат йўқ ва у тўғрилай камбағал бўлган одам ҳам йўқ. У уйда бахт келтиради, иш борасида бўлаётган узаро муносабатларга хайрихоҳлик киргизади ва дустилик белгиси ҳисобланади.

У чарчаганлар учун хордиқлар, руҳан тушқунликка тушганлар учун кўнгул эбду, қайғу-дағдилар учун кўш нуридир. Кўнгулсизликдан сақловчи табият томонидан ота этилган зидди заҳардир.

Шунга қарамай уни сотиб олиб, бўлмади, ўғирлаб ҳам бўлмади, чунки агар соғва қилинмаса, унинг ўзи ҳеч нарсага ярамайди. Янги йил учун савдо-сотик қилсаган харидорларнинг оқими тўғрилай тўс-тўполонда сотувчи шу даражада чарчайдики, унинг хатто қулишга ҳам ҳоли қолмайди, шунда ўзинингнинг қулгини билгани қилиб кетолмайсизми?

Кулгунга жуда мутож бўлган одам -- бу ҳеч нарсасиз қолмаган одамдир. Сиз одамларга ёқини истасангиз Жилимайин!

"Муомала сирлари" китоби асосида ФЕРУЗА тайёрлади

Муаллифлар фикри таҳрират нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Дизайн устаси: С.ФАЙЗУЛЛАЕВ

Шайхонтохур туманидаги «РИЗҚ» хусусий жамоа қорхонаси тугатилди: тел 46-76-75

Бухтоёр ҲАЙДРОВ

Илм даргоҳларида замонавий тиббиёт сирларини ўрганаётган минглаб ёшларимиз учун ўзига хос мактаб бўлганлиқиб урмат соҳибларидан бири, марҳум жарроҳ, тиббиёт фанлари номзоди Жўра Жалилов эди. У Шаҳрисабз шаҳар шифохонасида 30 йилдан зиёд меҳнат қилди. Шунинг ичида неча минглаб дардманларга нажот ўлашти, бунинг ҳисобига етиш мушкул. Жўра Жалиловнинг номини фақатгина Шаҳрисабзда ҳам одамлар қўрқат ва эъоз билан тилга оладилар. Ўз даврида бу қабилар инсон номининг ўзидек неча қалбларга ҳарорат ўлаштиб, беморларга таскин берар эди. "Уни Жўра Жалиловнинг ўзи операция қиларкан, баракча топсин, ҳақимнинг қўли енгил, албатта шифо топади", дейишарди беморнинг қўнлари ишонч билан...

Гоҳида ўйлаб қоласан киши, хоржик тиббиётдаги янги ютуқлар ҳақида кўп гапираримиз, эшитамиз. Аммо ўз орамада камтарона ва ҳокисор яшаб ўтган устозлар ҳақидаги сўзингиз анчайин қисқа ва рақсий оҳангда бўлаверали. Нега? Ахир улар йўлдан бориб, ҳақилдан ибрат олибгина эл ардоғини қозониш мумкин-ку!

Бугунга келиб, жарроҳлик илми ва лаволаш соҳасида Жўра Жалилов яратган мактаб, унинг ютуқлари ҳақида кўп гапирляпти.

Шифохонада иш бошлаган биринчи қулданқ кўзим жарроҳлик бўлимини зилда осойиқ турган нурунинг сиймо суратига тушди. -- дейди ёш ҳақим Баҳоидир Ҳайдаров. -- Сўнгра Жўра Жалиловнинг фаолияти ҳақидаги маълумотларни батафсил ўқиб чиқдим. Кейинроқ билсам, марҳум Жўра ақанинг хайрли ишлари фақатгина ёзувларга эмас, одамлар қалбида ҳам мустаҳкам муҳаббатдан экан. Ҳозир ҳам ҳақилар иш жараёнида бу инсон номини кўп тилга оладилар.

Ҳа, шифохона ва умуман, вилоят тиббиёт ходимларидан бу фариштали инсон ҳақида кўпга хайратомуз ҳикоятлар тинглаш мумкин. Шу ўринда эл эътиборини қозongan жарроҳ ҳақида қисқача маълумот келтирмоқчимиз.

Жўра Жалилов Самарқанд Давлат тиббиёт институтини давлолаш факультетини имтиёзли диплом билан тугатиб, Шаҳрисабз шаҳар марказий касалхонасига ишга келган эди. Тажрибали жарроҳ Семён Кулинич (шахарликлар табирича, "Кулинич дуктур") унга устозлик қилди. Изланувчан врач тез орада беморлар қалбида йўл топа олиши, билимдонлиги билан тилга тушди.

... 1973 йил. Пахтачиликда қандай бўлмасин миждорни ошириш учун қимёвий дориларга тобора ружу қўйилаётган давр эди. Бир кун касалхонага кўл суғи синган беморни олиб келишди. Одатдаги муолажа амаллари қўлланилди, бироқ, негадир беморда суякларнинг битиши фавақулдда қийин кетди. Маълум бўлишча бу киши бевосита заҳарли химикатлар билан ишлар экан. Демак, уларнинг зарари таъсири муолажа амалларини сустлашган. Шунда Жўра ака қимёвий моддалар билан заҳарланган одамларнинг суякларини қўллаш керак, деган хулосага келди. Аммо ушанда бундан бошқача усулларнинг ўзи йўқ, уни тажриба ва талқикотлар ёрдамида кашф этиш лозим эди. Ана шу сабаб бўлди-ку, илмий иш билан шуғулланишга киришди.

Самарқанд Давлат тиббиёт институтини ва шифохонада олиб борилган изланишлар, тажрибалар осон кечмади, албатта. Чунки, талқикотларни бевосита амалий иш фаолияти билан бирга олиб боришга ўғри келди. Базан бир неча соатларга қўйилган оғир операциядан сўнг, қаттиқ қароқ ва асабларнинг қажқарилига қарамастан, ярим кечагача изланишларни давом эттирар, ҳаммасига вақт топишга улгурарди. Ана шундай беҳаловат тунлар машаққатли ниҳоят уни эл ардоғига ва эътирофига сазовор этди. Қийинчиликлар ҳам ортда қолди. У "Сўяк тўқималарининг ҳар хил ташқи шароитлар таъсирида битиши" деган мавзудаги илмий ишини муваффақиятли ҳимоя қилди.

Илмий кенгаш бири овоздан Жўра Жалиловга тиббиёт фанлари номзоди унвонини беришга қарор қилди.

-- Жўра ака очик чеҳра, ширин сўзли инсон эди, -- дея эслайдил шаҳрисабзлик ёрқарларда чироқ ёнгандек бўлар, кўтаринчи сўзларини кўнгида умида йнғонар эди. "Соғайишга ишонийарим соғайишидир", деб шунга айтганлар керакда.

Жўра ақанинг фарзанди -- ёш, истеъодли жарроҳ Улуғбек Жалилов ота касбини давом эттирмоқда. Жўра ақанинг номини унутмаган ахир юрт бутун Улуғбекка ҳам катта ишонч, умид билан қарайди. Ота йўлидан бориш, машхур насабга муносиб ном қозониш -- нақадар оғир эканлиги аён.

-- Олдинда фақат бир йўл бор: бу -- тинимсиз изланиш ва одамлар эътирофини қозонишдир, -- дейди Улуғбек ака.

Бугунги кунда сўлим Шаҳрисабзнинг қўқалмазор қулларидан бири машхур Жўра Жалилов номиди билан аталади. Ҳа, умр фонидир. Фақатгина ҳаётда қилинган яхши ишлар эл ёлида абдий сақланиб қолади. Ҳазрат Навоий айтганларидек:

Бу тулган ичра йўқдур бақо тугила сабот, Ажаб саодат эрур, қолса яхшилик билд от.

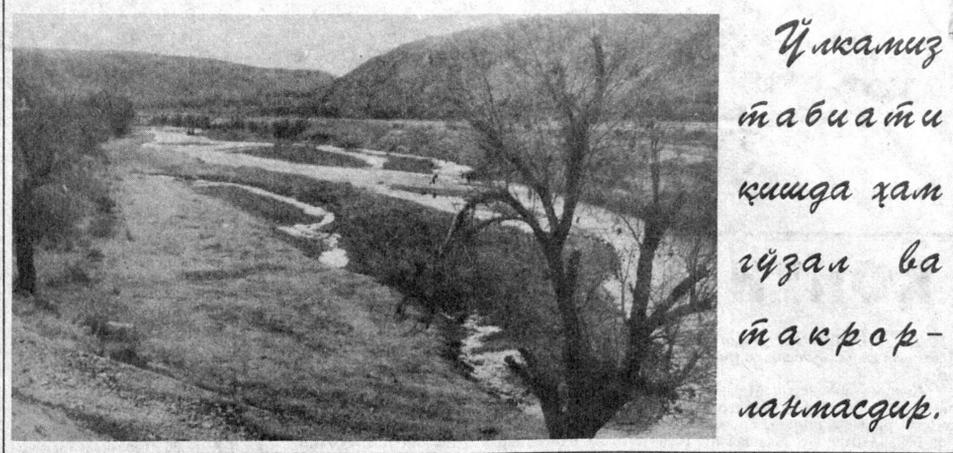
Бухтоёр ҲАЙДРОВ

Муаллифлар фикри таҳрират нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Дизайн устаси: С.ФАЙЗУЛЛАЕВ

Шайхонтохур туманидаги «РИЗҚ» хусусий жамоа қорхонаси тугатилди: тел 46-76-75

Бухтоёр ҲАЙДРОВ

Ўлкамиз табиати қишда ҳам гўзал ва тақрорланмасдир.

Қорхат АЙТОЛМАГАН СЎЗЛАРИМ

Сизни келин қилмоқчи бўлган кунимиздан бошлаб ҳар кун йўлингизни пойлардим. Лекин ҳеч урчата олмадим. Бир кун онамдан сўрасам: "Келиноийнгуз узоқ шаҳарда ўқийди. Уйларида жуда кам келади" -- деб айтишди.

Уйга яқин сизнинг келиш дарагингизни эшитиб, роса интизорлик билан кутдим. Ҳовлиларингиз атрофида дўғоналарим билан ўйнаётсан эшик олдида машина келиб тўхтади. Машинадан чиройли бир қиз тушиб келди. Сиз эканлигингизни юрагим сезиб, қандай югуриб борганимизни ўзим ҳам билмайман. Қўришаётган димоғимга ширин бир атир ҳиди ўрилди. Мен яқин қулган атиргунинг хидига ўлаш экан, деб хурсанд бўлиб кетдим. Кейин қоп-қора, узун сочларингиз сирғилиб бағримга тушди. Шунчалар қўноиб кетдим-ки...

Сиз кириб кетгандан сўнг кўнглимда бир олам ҳаяжон билан ўртқоларимга қарар эканман, уларнинг қўлида ҳавасни кўриб фаҳр билан: "Менинг келиноийнми кўриларингиз?" дедим. Шу пайт бизнинг атрофимизда ўйнаб юрган жанчангизнинг жаҳди чиқди-да, қўлига тош олиб мени ҳайдай бошлади: "Сенинг онам эмас, менинг онам, билдингми?"

Уйга ишлаб келиб ҳаммасини акамага айтиб бердим. Акам эса қулиб: "Ахир шундай опасини олиб қўйсангиз жаҳли чиқадилар-да. Қўй йиғлама, барбир опасини ўзимизники қилиб оламиз" -- деб овултган эсимда.

Уйга ишлаб келиб ҳаммасини акамага айтиб бердим. Акам эса қулиб: "Ахир шундай опасини олиб қўйсангиз жаҳли чиқадилар-да. Қўй йиғлама, барбир опасини ўзимизники қилиб оламиз" -- деб овултган эсимда.

Бугун ўйнаб-ўйнаб тушаётган лайлақ қорға юзимни тугиб кетар эканман, ўша қорқек оқ, бегубор қулларимнинг ширин хотиралари қўшида энтикаман.

Бора-бора Сиз менинг энг яқин сирдошимга айландингиз. Катта бўлганимда врач бўлман деб орзу қилардим. Сиз бўлсан менинг завқимни ошириб: "Энг зўр врач бўласиз, Худо хоҳласа. Бу қиз бизнинг жиннимиз-да, деб кериллиб юрарми" дердингиз. "Ҳадемай ўқишга кириб олсангиз, маъза қилиб шаҳри анизда толибга қиз бўлиб ўқиб юрасиз. Қанийди талабалик йилларимнинг бир дақиқаси

БУ ШУҚРА ОЛАМ

КўК ЧОЙ - ШИФОБАХШ ИЧИМАК

Маълумки, қадим-қадимдан шарқ табиридан кўк чойнинг энг шифобахш ичимликлардан бири сифатида эътироф этишган. Яқинда АҚШдаги Канзас Университети олимлари кўп йиллик талқикотлардан сўнг кўк чой таркибидан инсон саломатлигини учун ҳали номалум бўлган зарур моддалар борлигини аниқлашди. Шунингдек, тажриба кўк чой таркибидеги «энигаллокотехин галлате» моддаси С витаминидан юз баробар, Е витаминидан эса йигирма беш баробар кучли эканини кўрсатди.

Университет профессори Лестер Митшернинг таъкиллашча, бу моддалар одам организмизни тўқималарини ташқи зарари таъсиридан ҳимоя қилибгина қолмай, саратон ва юрак-қон томир касалликларига чалинишдан ҳам бир қадар сақлайди.

ТАҲСИГА ЛОЙИҚ ТАШАББУС

1998 йилнинг апрелидан бошлаб Япония телевидениесида тамақ маҳсулотларини реклама қилиш мутлақо тўхтатиладиган бўлди. Бу ташаббусни мамлакат тамақ маҳсулотлари ишлаб чиқарувчиларининг ўзлари кўтариб чиққани эса, албатта, таҳсинга лойиқдир. Бу биринчи навбатда, ёш авлодининг соғлом ва баркамол ўсиши учун катта хизмат қилиши турган гап.

Маълумки, Японияда 1985 йилдан буён сигарет рекламалари ойнан жаҳонда фақат кечкурунлари намойиш этилар эди.

Эгнома

Илм даргоҳларида замонавий тиббиёт сирларини ўрганаётган минглаб ёшларимиз учун ўзига хос мактаб бўлганлиқиб урмат соҳибларидан бири, марҳум жарроҳ, тиббиёт фанлари номзоди Жўра Жалилов эди. У Шаҳрисабз шаҳар шифохонасида 30 йилдан зиёд меҳнат қилди. Шунинг ичида неча минглаб дардманларга нажот ўлашти, бунинг ҳисобига етиш мушкул. Жўра Жалиловнинг номини фақатгина Шаҳрисабзда ҳам одамлар қўрқат ва эъоз билан тилга оладилар. Ўз даврида бу қабилар инсон номининг ўзидек неча қалбларга ҳарорат ўлаштиб, беморларга таскин берар эди. "Уни Жўра Жалиловнинг ўзи операция қиларкан, баракча топсин, ҳақимнинг қўли енгил, албатта шифо топади", дейишарди беморнинг қўнлари ишонч билан...

Гоҳида ўйлаб қоласан киши, хоржик тиббиётдаги янги ютуқлар ҳақида кўп гапираримиз, эшитамиз. Аммо ўз орамада камтарона ва ҳокисор яшаб ўтган устозлар ҳақидаги сўзингиз анчайин қисқа ва рақсий оҳангда бўлаверали. Нега? Ахир улар йўлдан бориб, ҳақилдан ибрат олибгина эл ардоғини қозониш мумкин-ку!

Бугунга келиб, жарроҳлик илми ва лаволаш соҳасида Жўра Жалилов яратган мактаб, унинг ютуқлари ҳақида кўп гапирляпти.

Шифохонада иш бошлаган биринчи қулданқ кўзим жарроҳлик бўлимини зилда осойиқ турган нурунинг сиймо суратига тушди. -- дейди ёш ҳақим Баҳоидир Ҳайдаров. -- Сўнгра Жўра Жалиловнинг фаолияти ҳақидаги маълумотларни батафсил ўқиб чиқдим. Кейинроқ билсам, марҳум Жўра ақанинг хайрли ишлари фақатгина ёзувларга эмас, одамлар қалбида ҳам мустаҳкам муҳаббатдан экан. Ҳозир ҳам ҳақилар иш жараёнида бу инсон номини кўп тилга оладилар.

Ҳа, шифохона ва умуман, вилоят тиббиёт ходимларидан бу фариштали инсон ҳақида кўпга хайратомуз ҳикоятлар тинглаш мумкин. Шу ўринда эл эътиборини қозongan жарроҳ ҳақида қисқача маълумот келтирмоқчимиз.

Жўра Жалилов Самарқанд Давлат тиббиёт институтини давлолаш факультетини имтиёзли диплом билан тугатиб, Шаҳрисабз шаҳар марказий касалхонасига ишга келган эди. Тажрибали жарроҳ Семён Кулинич (шахарликлар табирича, "Кулинич дуктур") унга устозлик қилди. Изланувчан врач тез орада беморлар қалбида йўл топа олиши, билимдонлиги билан тилга тушди.

... 1973 йил. Пахтачиликда қандай бўлмасин миждорни ошириш учун қимёвий дориларга тобора ружу қўйилаётган давр эди. Бир кун касалхонага кўл суғи синган беморни олиб келишди. Одатдаги муолажа амаллари қўлланилди, бироқ, негадир беморда суякларнинг битиши фавақулдда қийин кетди. Маълум бўлишча бу киши бевосита заҳарли химикатлар билан ишлар экан. Демак, уларнинг зарари таъсири муолажа амалларини сустлашган. Шунда Жўра ака қимёвий моддалар билан заҳарланган одамларнинг суякларини қўллаш керак, деган хулосага келди. Аммо ушанда бундан бошқача усулларнинг ўзи йўқ, уни тажриба ва талқикотлар ёрдамида кашф этиш лозим эди. Ана шу сабаб бўлди-ку, илмий иш билан шуғулланишга киришди.

Самарқанд Давлат тиббиёт институтини ва шифохонада олиб борилган изланишлар, тажрибалар осон кечмади, албатта. Чунки, талқикотларни бевосита амалий иш фаолияти билан бирга олиб боришга ўғри келди. Базан бир неча соатларга қўйилган оғир операциядан сўнг, қаттиқ қароқ ва асабларнинг қажқарилига қарамастан, ярим кечагача изланишларни давом эттирар, ҳаммасига вақт топишга улгурарди. Ана шундай беҳаловат тунлар машаққатли ниҳоят уни эл ардоғига ва эътирофига сазовор этди. Қийинчиликлар ҳам ортда қолди. У "Сўяк тўқималарининг ҳар хил ташқи шароитлар таъсирида битиши" деган мавзудаги илмий ишини муваффақиятли ҳимоя қилди.

Илмий кенгаш бири овоздан Жўра Жалиловга тиббиёт фанлари номзоди унвонини беришга қарор қилди.

-- Жўра ака очик чеҳра, ширин сўзли инсон эди, -- дея эслайдил шаҳрисабзлик ёрқарларда чироқ ёнгандек бўлар, кўтаринчи сўзларини кўнгида умида йнғонар эди. "Соғайишга ишонийарим соғайишидир", деб шунга айтганлар керакда.

Жўра ақанинг фарзанди -- ёш, истеъодли жарроҳ Улуғбек Жалилов ота касбини давом эттирмоқда. Жўра ақанинг номини унутмаган ахир юрт бутун Улуғбекка ҳам катта ишонч, умид билан қарайди. Ота йўлидан бориш, машхур насабга муносиб ном қозониш -- нақадар оғир эканлиги аён.

-- Олдинда фақат бир йўл бор: бу -- тинимсиз изланиш ва одамлар эътирофини қозонишдир, -- дейди Улуғбек ака.

Бугунги кунда сўлим Шаҳрисабзнинг қўқалмазор қулларидан бири машхур Жўра Жалилов номиди билан аталади. Ҳа, умр фонидир. Фақатгина ҳаётда қилинган яхши ишлар эл ёлида абдий сақланиб қолади. Ҳазрат Навоий айтганларидек:

Бу тулган ичра йўқдур бақо тугила сабот, Ажаб саодат эрур, қолса яхшилик билд от.

Бухтоёр ҲАЙДРОВ

Муаллифлар фикри таҳрират нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Дизайн устаси: С.ФАЙЗУЛЛАЕВ

Шайхонтохур туманидаги «РИЗҚ» хусусий жамоа қорхонаси тугатилди: тел 46-76-75

Бухтоёр ҲАЙДРОВ

Муассис: **ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОПОТ» ЖАМҒАРМАСИ**

Бош муҳаррир **Абдуқодир НИЁЗОВ**
Навбатчи муҳаррир: **Гулноза АХМАДЖОНОВА**

ТАҲРИРИЯТ: Кабулхона -- 136-56-58, 133-95-97; таҳрир бўлими -- 136-54-64; тажриба бўлими -- 133-79-69; ижтимоий ишлар бўлими -- 136-54-64; спорт таҳрири -- 136-58-93; қабулхона ватанпарварлик бўлими -- 136-58-48.